Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 8. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 13 СІЧНЯ, 1977 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 13, 1977 — No. 8. VOL. LXXXIV.

ЗБІРКА НАРОДНОГО ФОНДУ УККА ПЕРЕВИЩИЛА МИНУЛОРІЧНУ, ДОСЯГНУВШИ СУМУ $135,390.00

ВІДДІЛ УККА В НЮАРКУ ЗАВЕРШИВ ЗБІРКОВУ АКЦІЮ; ВІДДІЛ УККА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ЗАДЕРЖАВ ПЕРШЕ МІСЦЕ

Ню Йорк. — З Канцелярії Українського Конгресового Комітету Америки інформують, що теперішня збірка Національного Датку до Українського Народного Фонду УККА, яку закінчено 10-го січня, своєю кінцевою сумою перевищила минулорічну, давши загальну суму: $135,390.00. Попередня збірка цього фонду, закінчена 10-го січня минулого року, виносила $131,346.50, отже цьогорічні підсумки цієї збірки є на $4,043.50 більші від попередньої збірки. До цієї надвишки в порівнянні з попереднім роком рішально причинився Відділ УККА в Нюарку-Ірвінгтоні (голова інж. Михайло Чайківський, касир Кость Гречак, референти збірки Василь Химера, Юрій Дребич та Іван Калинович), переславши в останньому дні $3,000.00, доповнивши цим свою загальну збіркову суму до понад $7,000 і зайнявши друге місце щодо зібраної суми між усіми Відділами УККА. Перше місце збіркою понад $12,000.00 і цим разом задержав прикладний Відділ УККА у Філядельфії (голова проф. д-р Петро Стерчо, референт збірки — мгр Іван Скочиляс (голова), інж. Михайло Нич, Іван Шаран та Петро Тарнавський, голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу). Передбачається можливість, що кінцева сума збірки може збільшитися з уваги на спізнену доставу поштою пересланих своєчасно збірок та індивідуальних вплат Національного Датку. Табеля всіх Відділів УККА та їх вплат до Народного Фонду буде проголошена негайно після остаточних підсумків.

УККА РОЗГОРТАЄ ШИРОКУ АКЦІЮ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИН 22 СІЧНЯ

Ню Йорк. — Як і в минулих роках, так і цього року Український Конгресовий Комітет Америки почав найширшу акцію для відзначення 59-их роковин проголошення суверенности Української Народної Республіки та 58-их роковин проголошення злуки всіх українських земель в одну, ні від кого незалежну самостійну і соборну Українську Державу 22-го січня 1918-го і 1919-го років. В окремому Зверненні в цій справі до всіх Відділів УККА та центральних організацій, Екзекутива УККА закликає докласти всіх старань, щоб у цьому 1977-му році відзначити ці світлі роковини якнайбільш урочисто. В окремому заклику Екзекутиви в цій справі м. ін. сказано:

„Рік 1977 вимагатиме від української громадськости в Америці великих і посилених зусиль для допомоги українській визвольній справі. Події в Україні, безоглядна русифікація всього українського життя, безправні арешти та присуди над сотками українських культурних діячів зобов'язують нас до енергійної та посиленої оборонної дії на американському терені. Саме відзначення Роковин Української Державности пригадує американському народу та вільному світові про нескореність українського народу та його дальшу й послідовну боротьбу за волю і незалежність.

З початком січня 1977 року державна адміністрація в ЗСА переходить в руки демократів і, мож-

(Закінчення на стор. 4-ій)

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР ДЛЯ МАВНТЕНСАЙДУ

До ряду місцевостей, посадники яких вже проголосили 22-го січня Днем Української Незалежности, належить також мальовнича місцевість Мавнтенсайд в Ню Джерзі, посадник якої, Томас Й. Ріксіярді, підписав відповідну проклямацію Дня Української Незалежности в тому місті 22-го січня, доручаючи рівночасно виставити в тому дні на ратуші, поруч американського прапору, синьо-жовтий український, „символ української незалежности і суверенности" — сказано в проклямації. Посадник Ріксіярді підписав проклямацію в приявності української делеґації, від якої і одержав для виставлення 22-го січня український прапор. На фото сидять (зліва): пані В. Штогрин і пані П. Костер, сестра покійного вже, відомого діяча адв. Марсела Вагнера. Стоять (зліва): головний предсідник УНС Йосип Лисогір, посадник Томас Ріксіярді та зодягнені в національні костюми Вікторія Костер і Мотря Гук.

ДЕТАНТ ІЗ СССР ПОВИНЕН МАТИ ПЕРШЕНСТВО — ЗАЯВЛЯЄ САЙРУС ВЕНС

Вашінгтон. — Під час переслухань перед Сенатською комісією для закордонних справ, яка має за завдання вирішити, чи затвердити його на пост державного секретаря в уряді Джіммі Картера, Сайрус Венс у вівторок, 11-го січня, сказав, що на його думку першенство повинні мати політика детанту із Совєтським Союзом, новий договір між ЗСА та СССР щодо обмеження стратегічної атомової зброї та поліпшення і скріплення зв'язків із союзниками Америки.

Венс, який під час Вє'тнамської війни займав другий з черги найважливіший пост в Департаменті оборони, рівнож заявив, що тепер вважає, що Америка „зробила помилку", коли вмішалася в ту війну. Він сказав, що первісні мотиви активно включитися у В'єтнамську війну були альтруїстичні, але відтак показалося, що вони були базовані на „неправильних оцінках ситуації". Венс додав, що В'єтнамська війна „навчила Америку", що ЗСА в майбутньому не повинні піддержувати режимів, які не мають підтримки власного населення; що не можна накидати західніх політичних інституцій іншим культурам і суспільствам; що в будь-яких закордонних заходах Америка мусить мати повну підтримку своїх союзників; ЗСА мусять зрозуміти, що мілітарна перевага не завжди запевняє перемогу над противником, який веде партизанську війну.

Протягом тригодинного переслухання Сайрус Венс сказав, що наступний уряд повинен звернути увагу не тільки на такі політичні питання, як політика детанту, але також на „глобальні економічні проблеми", які часто можуть бути важливішими ніж політичні. Він заявив, що під час президентури Джіммі Картера Конґрес матиме більший вплив, ніж досі щодо рішень відносно „таємної діяльности розвідчого сектора" і, що виконавча частина уряду теж скріпить свою контролю над розвідчими аґенціями. Сайрус Венс запевнив сенаторів, що Державний департамент встановить „якнайтіснішу співпрацю з Конґресом".

Того самого дня Сенатська комісія для військових справ переслухувала Гарольда Бровна, якого Джіммі Картер найменував на пост секретаря оборони в його уряді. Бровн продовжував твердити, що можна таки зменшити оборонний бюджет ЗСА на 5-7 більйонів долярів, але тільки шляхом ліквідації „марнотратних і неефективних програм" і то тільки щойно під час фіскального року 1979. Він таким чином заперечив твердження теперішнього секретаря оборони Доналда Румсфельда, який день раніше закликав Картера не тільки не зменшувати оборонного бюджету, а навпаки, збільшити його, беручи до уваги безперебійний зріст мілітарної сили Совєтського Союзу. Бровн думає, що тепер існує „рівновага" між ЗСА і СССР щодо мілітарної сили, додаючи, що Совєтський Союз має перевагу в деяких ділянках, а Америка в інших.

Жидівські організації вшанували Кіссінджера

Ню Йорк.—У вівторок, 11-го січня, Конференція Президентів Головних Американсько-Жидівських Організацій на спеціальному полуденку в П'єр готелі вшанувала теперішнього державного секретаря Генрі Кіссінджера, який закінчить своє урядування 20-го січня. Ряд лідерів жидівської спільноти в ЗСА виголосили похвальні промови щодо діяльности Кіссінджера, хоча не бракувало також жартівливих дотепів на його адресу. Кіссінджер теж відповідав дотепами, але рівнож підкреслював, що він і його батьки, як жиди, мусили втікати з нацистської Німеччини і заявив, що ніколи не зможе забути, що 13 членів його родини згинули в нацистських концтаборах. Він сказав, що в час його політичної діяльности найбільше його вражала критика з боку жидівських організацій ЗСА.

Американська торговельна компанія купує права на передачу московської Олімпіяди

(ст.) — СССР продав права передавати на телевізії московську Олімпіяду в 1980-му році американській торговельній компанії, замість одній з трьох великих американських телевізійних станцій. З кінцем грудня совєтський уряд і торговельна компанія „Сатра", бюра якої є при Парк евеню в Ню Йорку, договорилися у справі сп впраці. „Сатра" є представницею американських компаній, які ведуть торгівлю з СССР і є чималим посередником імпорту совєтських товарів та фільмів до ЗСА. Представник совєтського організаційного олімпійського комітету сказав, що ця угада не означає ще що права були вже продані, або що Москва покінчила переговори з CBS, NBC або ABC. Представники американських телевізійних станцій покинули були Москву, перервавши переговори ще 17-го грудня та заявляючи, що „совєтські вимоги є надмірні". Совєтські представники, по словах представників американських телевізійних станцій, домагалися 50 мільйонів долярів для закупна ательє і трансмісійного устаткування, ще заки почалися переговори в справі ціни за трансмісію. Кошти прав для передачі монтреальської Олімпіяди в минулому році виносили 25 мільйонів долярів, які заплатила була стація ABC. Здогадуються, що кошти за передачу московської Олімпіяди винесуть 80 до 100 мільйонів долярів. „Сатра" має широкі зв'язки з Москвою, розбудувала впродовж років продаж совєтських товарів у ЗСА, Британії й інших країнах і є представницею американських компаній у Москві. Вона продає теж совєтські авта „Лада" (подібні до малого „Фіята") й легкі совєтські трактори.

МІЛЛІСЕНТ ФЕНВІК В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ГРУПИ В КИЄВІ

Вашінгтон. — Роберт В. Майтлін, кореспондент газети „Стар Леджер", інформує про заклик республіканської конгресменки Міллісент Фенвік до Державного департаменту — перевірити вчинок працівників КҐБ, які намагалися знищити документи київської Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод. М. Фенвік є членом спеціяльної конгресової комісіє, яка стежить за дотриманням Гельсінкської Угоди, що її у 1975 році підписали лідери 35-ох країн, включно з президентом Фордом та Леонідом Брежнєвим.

Міллісент Фенвік сказала, що вона одержала повідомлення від Богдана Ясеня, секретаря Українського Комітету Сприяння Гельсінкським Угодам на Україні, який був зорганізований у Вашінґтоні, що аґенти КҐБ під час обшуку в помешканні членів Української Громадської Групи намагалися знищити їхні документи. В цих документах, сказала Міллісент Фенвік, написано про недотримання совєтським урядом Гельсінкської Угоди і що КҐБ заповзялося знищити активність цієї групи в Москві і в Києві. Вона заявила, що не зважаючи на багато критичних завважень щодо Гельсінкської Угоди, вже сам факт її існування дає можливість вимагати перевірки останньої події. Без підписання цієї угоди також не заіснувало б створення цих груп.

Богдан Ясень сказав, що після обшуку помешкання членів Української Громадської Групи, КҐБ затримало багато людей на довше переслухання. „З інших джерел ми одержали ті документи, які вказують, що Совєтський Союз дальше не визнає людських прав громадян України" — заявив Богдан Ясень.

До цього Вашінґтонського Комітету належать два мешканці Ню Джерзі; Ігор Кошман, дослідник-хемік з Баскін Ріджу є віцепрезидентом цього Комітету, а Ігор Ольшанівський — нюаркський будівельний аналіст, є його членом — сказано в повідомленні „Стар Леджер".

Канада викинула п'ятьох кубинців за шпигунство

Оттава. — Канадський уряд наказав п'ятьом кубинцям, працівникам кубинського консуляту, опустити країну після того, як стало відомо, що вони займалися шпигунством. Речник міністерства закордонних справ інформуючи про випадок, відмітив, що кубинський консулят в Монтреалі займався вишколюванням шпигунів і диверсантів, які опісля були висилані до Родезії. Розкриття тієї шпигунської сітки вможливив американець Дейвід Буфкін, службовик Американської Центральної Розвідчої Служби, який пішов зумисно на співпрацю із згачої Служби, який пішов зумисно на співпрацю із згаданого групою кубинських шпигунів, щоб довідатися чим займається ця група. Це, очевидно, вказує, що Куба не тільки висилала вояків до Анґолі, але вона й далі займається підривною роботою в Африці, зокрема в Родезії, Мозамбіку й інших країнах. Шпигунський випадок особливо неприємний для прем'єр-міністра Канади П'єра Елліота Трудо, якого канадська і закордонна преса критикувала за його „приязне" відношення до кубинського диктатора Фіделя Кастра і за його вислів „Віва Куба" в часі відвідин Куби літом минулого року.

Франція звільнила провідного члена ПВО

Париж. — Після короткого переслухання в суді, французький суд звільнив раніше арештованого французькою поліцією провідного члена Палестинської Визвольної Організації, Абу Даоуда, який, згідно з твердженням ізраїльського і німецького урядів, підготовляв вбивство членів ізраїльської олімпійської команди в Мюнхені в 1972 році. Після звільнення і відкинення французьким судом прохання Німеччини і Ізраїлю про видачу їм заарештованого, Абу Даоуд виїхав літаком до Альжиру. Французький прокуратор погодився із адвокатами, оборонцями Даоуда, що Ізраїль не має права домагатися видачі, а побажання західньо-німецького уряду не було мовляв як слід зформульоване. Після цього випадку Ізраїль наказав своєму амбасадорові покинути Францію. Міністер закордонних справ Ізраїлю Іґал Аллон попросив також французького амбасадора прибути до Єрусалиму на окрему розмову і вручення протесту ізраїльського уряду. Також міністерство справедливости в Бонні засудило рішення французького суду, піддержане урядом.

Померла св. п. Іванна Бенцаль, почесна голова СУА

Ню Йорк.—В останній хвилині одержано вістку, що 11-го січня ц. р. померла тут одна з найбільш активних і найбільш заслужених наших громадянок, св. п. Іванна Бенцаль, почесна голова Союзу Українок Америки і почесна голова Окружної Управи СУА в Ню Йорку, довголітня членка Управи місцевого Об'єднаного Комітету. Покійна, разом з такими відомими нашими діячками-громадянками, як пані Катерина Пелешок, пані Марія Демидчук та інші, двигали головний тягар у переселенчій акції ЗУАДК в 1948-50 рр. Тлінні останки св. п. Іванни Бенцаль будуть в похоронному заведенні Петра Яреми. Часу і місця похорону ще не встановлено.

ОСАДЧОГО І ШУМУКА ПЕРРЕВЕЗЛИ ДО ВЛАДИМІРСЬКОЇ ТЮРМИ; СЕРГІЄНКА І БУДУЛАКА — ДО ТАБОРІВ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — В грудні 1976 року перевезли до Владимірської тюрми Михайла Осадчого і Данила Шумука, які досі перебували в Мордовському таборі ч. 1. (Адреса: 431120 Мордовская АССР, п/о Сосновка, п-я ЖХ 385/1-6/). Вони були арештовані в січні 1972 року і в тому ж році засуджені. М. Осадчого засудили на 7 років таборів суворого режиму і 3 роки заслання 4-5 вересня 1972 року за статтею 62 КК УРСР (антирадянська пропаґанда і аґітація) на закритому суді у Львові, при чому йому зокрема закидали передачу самвидавних рукописів за кордон. Дружина Осадчого з двома дітьми живе у Львові.

Суд над Данилом Шумуком теж відбувся у Львові 5-7 липня 1972 року. Його обвинувачували за статтею 62, ч. 2 КК УРСР, зокрема за першу частину його споминів, що її в нього забрали під час обшуку, і другу частину, знайдену під час обшуків у Світличних, а також за поширювання статтей І. Дзюби і М. Джіласа, за листа до І. Світличного, що його „скваліфіковано" як „програмовий документ", за антирадянські вислови і т. п. Присуд: 10 років таборів особливого режиму і 5 років заслання.

26 грудня Олександра Сергієнка перевезли з карцу Владимірської тюрми до табору, хоч стан його здоров'я дуже поганий—він хворіє на туберкульозу. Помимо настоювань інших в'язнів та матері Сергієнка, йому відмовили в необхідній лікарській допомозі. До часу приміщення в карцері Сергієнко сидів у корпусі 4, камера 15, разом з Анатолієм Здоровим (засудженим в Харкові в 1972 році на 7 років за те, що він вимагав українськомовних початкових шкіл), Зіновієм Антонюком, Алєксєєм Сафроновим, Вітольдом Абанькіним, Миколою Бондарем, Владіміром Афанасєвим, Єгором Давідовим, Гуннар Роде, Владіміром Балахоновим.

Начальником санітарної частини Владимірської тюрми є майор Е. Бутова; корпусними лікарями—Е. Пігарева (1-ий корпус), Тітова (3-ий корпус), З. Замовська (4-ий корпус). Про те, як відносяться лікарі до в'язнів, можуть свідчити вислови З. Замовської в роді: „Ви ж в тюрмі і я вас не збираюся серйозно лікувати, взагалі ви наші вороги...", або „Я не збираюся витрачати час на „ізмєнніков і предатєлєй".

У 2-ому корпусі Владимірської тюрми находиться тюремна лікарня, розміщена на двох поверхах. Це найстарший корпус тюрми. Переведення до нього розглядається не як медичний засіб, але як певного роду полегша і винагорода, поскільки там хворі одержують шпитальне харчування. Тому теж про переведення до лікарні рішають не стільки лікарі, як оперативна частина, себто КҐБ. Про саме „лікування" хворих теж може свідчити наказ ч. 125 міністра внутрішніх справ про працю медичного управління з травня 1975 року, в якому виразно говориться, що всі міри і засоби покарання поширюються теж на в'язнів, які знаходяться в лікарні. Тому, наприклад, туберкульозників у будь-якій стадії недуги кидають до карцерів, яких ніколи не дезинфікують.

В лікарні Владимірської тюрми є 40 камер, включно з психіятричними. В камері не повинно бути більше як три особи, але цього рідко придержуються. На приблизно 1300 в'язнів — не менше як 1/3 хворіють на різного роду язви і не менше як 1/4 на туберкульозу. Камера в лікарні, розміром 7.5 кв. метрів, має „щити" на вікнах і цементові долівки. Розподіл лікарств і ін'єкцій відбуваються в коридорі. На найвищому поверсі корпусу є поліклінічне відділення і кабінети лікарів.

Ще в жовтні 1976 року з Владимірської тюрми перевезли до табору Миколу Будулака-Шаригіна, українського в'язня, британського громадянина, арештованого в 1968 році і засудженого на 10 років за „шпигунство". Будулак перебував у 4-ому корпусі, камера ч. 10. З українців там залишився ще Володимир Рокецький, арештований в 1972 році і засуджений на 5 років за „антирадянську агітацію і пропаганду".

З інших в'язнів слід ще згадати Михайла Макаренка і Кроніла Любарського, які сидять в корпусі ч. 1, камера 61; Романа Гайдука, Федора Приходька і Андрія Турика з корпусу ч. 1, камера 90; Зоряна Попадюка, Габрієля Суперфіна і Віктора Анісімова з корпусу ч. 4, камера 21.

На „особливому режимі" знаходяться такі в'язні як

(Закінчення на стор. 4-ій)

Посилюють грабіж України

Москва. — Газета „Правда", орган ЦК КПСС, інформує, що трудівники колгоспів України виростили високий урожай цукрових буряків і „успішно виконали обов'язок перед державою" На цукрові заводи вони доставили 51 мільйон тонн цукрових буряків, тобто на 2,2 мільйона тонн більше, як передбачалось. Особливо добре виповнили „свої соціялістичні обов'язки" області: Харківська і Полтавська; „додержали слова" буряководи Дніпропетровської, Івано-Франківської, Чернівецької, Житомирської, Миколаївської і Одеської областей. „Республіка (тобто Україна) виповнила соціялістичний обов'язок також на відтинку заготівлі і продажу державі картоплі, овочів і льноволокна". З України вивезено 3 міл. тонн картоплі, 5,2 міл. тонн овочів і 123 тисячі тонн „льноволокна". Тепер трудівники сільського господарства України, — згідно з інформацією „Правди", — „розгортають широку роботу, щоб виконати завдання накреслені генеральним секретарем ЦК КПСС Леонідом І. Брежнєвим в листі до робітників тваринництва Київської области".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проблеми Югославії

Ще в свіжій пам'яті багатьох передвиборча дискусія в ЗСА на теми Східної Европи і заява демократичного тоді ще кандидата, а тепер новообраного президента ЗСА Джімі Картера, що Америка за його президентури не втручатиметься мілітарно в евентуальний конфлікт між Москвою і Бєоградом та не висилатиме війська до Югославії, коли Москва збройно заатакує її, бо безпека ЗСА у цьому конфлікті не була б, мовляв, безпосередньо загрожена. Очевидно, заява Картера і помилкове тлумачення президентом Фордом совєтської домінації в Східній Европі мали свої наслідки у пізніших переговорах генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва з президентом Югославії Тітом в часі їхньої зустрічі у Бєограді в листопаді 1976 р. і некорисно вплинали на поведінку совєтського верховоди, який у розмові з югославськими політиками нетільки домагався тіснішої військової співпраці Югославії з державами Варшавського Пакту, але привіз із собою ще 40 інших пропозицій, які, якщо б їх прийняти, кардинально змінили б дотеперішню закордонну і оборонно-військову політику, яку веде маршал Тіто.

Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Дрю Міддлетон інформує у тій газеті з 9-го січня ц. р. про відкинення президентом Тітом трьох важливих вимог Брежнєва, який домагався перелету совєтських військових і цивільних літаків почерез територію Югославії; віддання морського порту Котор в користування кораблів Варшавського Пакту і призначення високого югославського старшини до Військової Ради Варшавського Пакту і, між іншим, каже, що прийняття такої пропозиції було б не тільки висунуло совєтську військову флоту на 650 миль до переду і наблизило її до флоти НАТО, але і саму Югославію було б штовхнуло у залежність Москви і Варшавського Пакту, який у пізнішому дуже легко міг подиктувати їй політичні умови, останньою стадією яких була б безумовна політична і військова капітуляція.

Існування т. зв. „доктрини всеобіймаючої оборони Югославії", яку Тіто із своїми військовиками видвигнув після окупації Чехо-Словаччини військами Варшавського Пакту в 1968 р., вказує, що Югославія вже віддавна приготовляється до оборони країни, не рахуючи на допомогу ззовні. Ці двоторові приготування — по лінії регулярних військових операцій і тактикою партизанської війни, знайшли своє віддзеркалення також у поправленій югославській конституції, у якій сказано, що „віхто не є уповноважений в імені Соціялістичної Федеральної Республіки Югославії підписувати капітуляцію, або її визнавати". Акт капітуляції розцінюється як зраду країни і югославського народу.

Загадкою для західніх аналітиків все таки залишається факт, чому якраз тепер, сім тижнів після зустрічі, Югославії залежить на розголошенні тих найважливіших справ, які були темою розмови Брєжнєва з Тітом. В політичних кругах Лондону вважають це за пересторогу для ЗСА і країн НАТО, що криза в Югославії не закінчилась і слід очікувати посилення совєтського тиску після відходу від влади Тіта. При тому англійські аналітики погоджуються, що заява новообраного президента ЗСА Джіммі Картера про мілітарне невтручування ще більш скомплікувала совєтсько-югославські відносини і збільшила небезпеку в Европі.

Совєтська кріпаччина

У вівтірковому числі „Свободи" з 11-го січня ц. р. поміщено самвидавний документ з СССР — лист українського робітника Леонида Сірого з Одеси, який невідомо пробрався за кордон і за посередництвом Пресової Служби ЗП УГВР був розповсюджений серед українців на поселеннях. Документ цей являється не тільки новим промовистим свідченням про незавидну долю робітника у „передовій країні соціялізму", але також яскравим насвітленням комплексу багатьох провалів совєтської господарської системи, яка, завдяки махінаціям і „експериментам" совєтських верховодів, „прогресувала" від теорії соціялізму до практики державного визискуючого капіталізму, про що з великою докладністю розповідається у згаданому листі Леонида Сірого, скерованого до урядів ЗСА, Англії, Австрії, Федеральної Республіки Німеччини, Франції, як також до Міжнародного Комітету прав людини в Женеві та Міжнародного Червоного Хреста. Лист не порушує політичних, а тільки економічні питання звичайного підсовєтського робітника, але в ньому логічно зібрано все те, що сьогодні турбує пересічну людину в СССР, яка знайшлася над берегом пропасти і розпачу в турботі за збереження себе і своєї сім'ї. Цей лист — це наглядний документ трагічного, уже майже 60-річного „соціялістичного" господарського експерименту, який не зумів піднести низького життєвого рівня совєтських робітників, не кажучи вже про селян-колгоспників. Лист наводить ряд статистичних і порівняльних фактів, які переконливо виявляють банкротство совєтської економічної системи в галузі забезпечення життєвого рівня населення, бодай частинно зближеного до західнього. Він також вказує на те, що покупна сила заробітньої платні в СССР навіть в малій мірі не рівняється західньому. Соціяльна картина совєтського життя, змальована Л. Сірим, неймовірно трагічна.

Згадується в листі також про неспроможність плекання культурного життя совєтськими робітниками, які не мають змоги, з огляду на низьку платню, купувати книжок, відвідувати кіно-театри чи посилати своїх дітей до музичних шкіл. „Ми маємо право на труд та зобов'язані покірливо підкорятися, мовчати і дожидатися за свою працю мізерні копійки", — пише в кінці свого листа Леонид Сірий.

Лист, про який мова, не перший і неостанній документ совєтської каторжної системи. Але він замітний тим, що в ньому багато циферних даних, порівняльних фактів тощо, які треба б використати і, перекладши на чужі мови, довести до відома і свідомости західніх народів, які все ще не мають повного уявлення про всі ті злидні і нелолю, що їх створила та рабовласницька і людоненависницька комуно-московська система.

Микола Бараболяк

ЧИ ПРИЙДЕ ДО ВІДПРУЖЕННЯ МІЖ ЗСА І СССР У 1977 РОЦІ?

I

Переговори між ЗСА і СССР у спробі обмеження стратегічних (нуклеарних) збросн ведуться вже більше як 30 років. У 1972 р. підписано, тимчасове, на п'ять років порозуміння, яке ввело обмеження у нуклеарні збросневі перегони, і здавалось, що світ є на шляху до виелімінування загрози нуклеарної війни. В грудні 1974 р. у Владівостоці встановлено підстави для тривалого порозуміння. Там СССР і ЗСА договорились, що жадна сторона не буде мати більше як 2,400 балістичних ракет,з яких найбільше 1,320 можуть бути „мірвованими", тобто так випосаженими, що одна ракета може підняти більше стрілен, що відірвавшись угорі від „матірної" ракети, можуть поцілити різні, далекі від себе, об'єкти. Здавалось, що після досягнення того порозуміння між Фордом і Брежнєвом усе піде гладко і не буде проблеми випрацювати деталі, які саме ракети будуть включені у це число 2,400.

Переговори, одначе, протягались. Цей факт, що важко було договоритись з росіянами про ті деталі, прийнявся у світі, як доказ лицемірства і східности совєтської політики, і що вони погодяться тільки на порозуміння на їхніх умовах, що запевнили б їм супремацію над Заходом. Це в свою чергу вдарило по цілій Кіссінджерівській політиці „детанту", мовляв, росіяни говорять про мир, а готують війну.

Ми очевидно піднесли оце наше — „а ми не казали, що з росіянами нема що переговорювати", і моралізували Америку за її наївність і короткозорість.

Ніхто не старається виправдувати совєтську тактику у всяких переговорах, бо відомо, що договоритись із ними тяжко, а ще важче відтак здійснити договорене, доказом того може бути гельсінкське порозуміння. Все ж якщо йдеться про нуклеарне роззброєння, то тут справа дещо більш скомплікована, і недостачу договорення в тій справі не можна тлумачити так просто.

Врешті, чому мав би Кремль спішитися? Тимчасове порозуміння в справі стратегічних офензивних збросн в 1972 р. ще в силі до жовтня 1977 р., отже, що час підписати нове порозуміння; є всі познаки, що воно буде підписане, бо це в потребі обох сторін, а інтерес СССР є особливо очевидний. По нашому боці президент-елект Дж. Картер заявив недавно, що заключення того договору є одним із пріоритетів його політики. В чому трудність із тим договором?

Фактор відстрашення

В чому вся вартість стратегічної зброї? Її продукується не з метою її вжити. Лиш божевільний міг би її перший застосувати. Завданням тієї зброї є налякати противника, щоб він не покористувався нею перший. Технічно це зветься задержання потенціялу другого удару (second strike capability). Безпека можливої жертви агресії полягає на тому, що на випадок агресії нападеній стороні залишиться ще досить ракет, щоб завдати агресорові смертельної шкоди. Для прикладу, коли б совєтам удалось знищити навіть 90% американських узземлених ракет, то є досить ракет на мобільних підводних човнах і літаках, що все в поготівлі в повітрі, щоб змасакрувати Совєтський Союз.

Нуклеарні ракети є націлені або на ракети ворога (counter force), або на індустріяльні осередки (counter cities). Нема погодження в тому, що більше відстрашує. Хоч нині бере верх погляд, що першенство мало б знищення ракет противника, то трудність полягає в тому, що той противник ледве чи чекатиме на знищення своєї оборонної сили і випустить свої ракети на об'єкти агресора, заки ракети агресора долетять до їхнього призначення.

Забезпечення перед нуклеарною агресією буде тільки тоді повне, коли обидві сторони будуть певні, що противникові атака не виплатиться, що започаткувавши війну, впаде сам її жертвою. А такої певности немає. Кожний нуклеарний партнер підозріває противника, що він може так удосконалити свої ракети чи зробити якийсь такий революційний винахід, що він зможе заатакувати безкарно, або наражуватись тільки на релятивно малу, зносиму відплату. Скажімо СССР міг би погодитись на втрату 25-ти мільйонів свого населення і руїну кількох міст.

Не маючи такої запоруки, що противник не досягне такої переваги, нуклеарні потуги працюють безперебійно над новими винаходами. Недостача довір'я і звичайний страх грають у тих озброєневих перегонах рішальну ролю.

Вимога стабільности

Нуклеарна потуга може мати такий нуклеарний арсенал, що може змести противника з лиця землі не раз, а тричі, а все ж вона боятиметься. Страх породжує не тільки можливість, що противник добуде перевагу. Страх може спонукати одну сторону заатакувати, бо має підстави побоюватись, що протилежна сторона заатакує перша.З ілюструймо той фактор страху на прикладі:

Чую — бандит дістався до моєї хати. Бачу його. Маю револьвер. Він теж бачить мене. Ні я не хочу вбивати його, бо він не хоче моєї смерти. Він рад би відступити, і я був би радий, коли б він зник. А все ж може прийти до кровопролиття. Я не є певен, чи він не вжиє зброї перший, ні він немає тої певности щодо мене. Він може вистрілити, бо може думати, що я хочу стріляти; він тяжко, і я можу вистрілити, щоб випередити його. Він може теж стрілити, бо думає, що я думаю, що він хоче вжити зброї.

В страху перед можливою атакою противника і в недовір'ї до інтенцій противника — цілий секрет вимоги т. зв. стабільности нуклеарних збросн. Обидві сторони мусять бути достатньо озброєні і здетерміновані вжити нуклеарну зброю як відплату, коли б одна зі сторін зважилась заатакувати перша. З того виходить, що почаття деякої вищости чи переваги у нуклеарних збросннях є радше кориснє для противника, бо дає запоруку тій стороні, що вона не має потреби лякатись за свою безпеку. Говорячи конкретно: коли б навіть виявилось — результаті переговорів, що СССР має деяку перевагу над ЗСА у кількості й якості нуклеарної зброї, але не таку, щоб та перевага давала йому змогу покласти ЗСА на коліна самою загрозою, то така перевага нешкідлива. Подібно можуть дивитись і росіяни на таку перевагу ЗСА. Треба все тямити, що повної рівноваги сил установити неможливо. Очевидно цілої проблеми не було б, коли б було довір'я між сторонами. Але саме ціла причина стратегічних збросн у тому, що між Заходом і Сходом того довір'я немає.

(Продовження буде)

Іван Куйдич

УККА — ШКІЛЬНИЦТВО — МОЛОДЬ — СУСПІЛЬСТВО

(Порядком обговорення)

Останній Конгрес Українців Америки не приділив достатнього часу проблемі шкільництва, тому силою обставин вона залишилась громаді до розв'язки. Особи, що очолили наше представництво у структурі УККА на дальші три роки — це ті самі люди — з малими, несуттєвими вийнятками, — що були у керівних органах УКК через довгі роки, і їхнє відношення і розуміння справи шкільництва і шкільної молоді, — а вона таки найважніша для нас під цю пору, — було і й буде таке саме, як було перед тим. А це тому, що ті особи не то що не мають достатнього зрозуміння і відчуття важности справи, але вони в цілості присвятились справі чистої політики; і в додатку ще, — більшість з них зовсім не мали, або тепер не мають дітей шкільного віку, чи ними аж так дуже не турбувались. Коротко кажучи, — ця справа їм далека й не має місця в їхньому сумлінні й серці. Це дійсний і правдивий стан. І нема причини дивуватися і нарікати, чи від УККА вимагати хоча б спроби почати розв'язувати так скомпліковану справу, що з кожним роком більш і більше ускладнюється.

Теж було й надалі залишиться неясним, чи членів Шкільної Ради (ШР) вибирається на Конгресі, чи їх призначує Екзекутива УККА, і, якщо так, то на як довго й перед ким ШР відповідає і кому здає звіт з проробленої праці. Пересічний член суспільства не знає, від кого сподіватись і вимагати розроблення програми шкільництва, і тому, вибравши своїх делеґатів на Конгрес УККА, мав чисте сумління, що вони (делегати) цю справу згідно з їхнім сумлінням і знанням постараються розв'язати. Однак Конгрес не те що не присвятив жадної уваги проблемам шкільництва, а дорогий час витратив на такі несуттєві, на нашу думку, справи, як зміни й доповнення статуту, такті голоси делеґатів „в справі формальній" і т.д.

Уважаю, що велику частину відповідальности за непродуктивність і витрачування часу на зайві справи таки поносить не виключно УККА, як багато думає, але самі делегати, що, як представники суспільства, не відчули найважливішого нашої громади і не присвятили належної уваги власне шкільництву. Рівною суспільства мусить з тим погодитися, що організації і симпатики Визвольного Фронту ще довго матимуть домінуючий голос в громаді і держатимуть провід її, тому що вони точно знають, чого хочуть, вони працьовиті і жертвені, ну і проводу аж так легко не передадуть іншим, — бо це річ природна, — а старатимуться його вдержати якнайдовше. Що члени тих організацій часто самі в себе не можуть навести ладу й порядку, то тим більше тяжче буде це зробити в суспільстві, що таке різноперe.

Опозиційні організації, малочисельні і менш продуктивні, здають собі справу з цього, що їм здобути провід в громаді (УККА) неможливо, і тому вирішили застосувати тактику опозиції у формі писань у пресі, тобто — критикувати, що деколи прибирає форму, далеку від ідеальної, або безпідставно обвинувачувати й поучати всі організації, що мають інші побити (тільки не самі вони) і це викликує враження, що, або самі вони нічого конкретного зробити неспроможні, або не вірять самі в те, що пишуть.

З такої ситуації можна зробити висновок, що провід УККА і до нього опозиція (організації) неспроможні впоратись з теперішними вимогами громади, і нема познак на краще в недалекому майбутньому, що вони могтимуть спільно працювати хоча б у такій ділянці, що є і буде завжди вітальною для громади, як шкільництво і шкільна молодь.

Тож це питання відкрите і й буде відповіді-діяння вже нині: хто остаточно має зайнятись цим? Одне є основне і суттєве, що провід шкільництва мають очолити, випрацювати програму, систему і методику навчання, нею керувати і переводити програму навчання в життя, компетентні особи, а ними є професори, вчителі, вчителі-священики, психологи і т.д., які тепер активно працюють в американському і українському, або в обох шкільництві, чи в споріднених зі шкільництвом товариствах. Всі інші, починаючи з молодечих організацій, через жіночі і церковні, а кінчаючи політичними (партійними), повинні мати дорадчо-допомоговий вплив, а суспільство, як цілість, зобов'язане дати моральну й грошеву допомогу. Чи цей центр звватиметься Шкільна Рада УККА, чи зовсім інакше — це аж не таке важне, бо в людях (учителях) лежить суть справи, в їх кваліфікаціях, в спроможності відчути вагу проблеми і відповідальности за українське духове і культурне обличчя нашої молоді, а не де інде. Це вони мають допомогти нашим дітям і молоді вдержати в компетиції з іншими етнічними групами. Чи є досить нас, готових взятися виконати і завершити це діло? Якщо так, то тоді до праці, не гаючи дорогого часу.

М. Лотоцький

ҐРЕНЛЯНДІЯ

Виглядає на таке, що весь світ має ще замало революцій, бо з вигляду спокійні люди Ґренляндії теж заворушилися. Чотириста молодих ґренляндців уладили збори й домагалися, щоб почати революцію проти всяких зв'язків їхнього найбільшого у світі острова з Данією.

Головна політична партія Ґренляндії „Софрамат", яка має дві третини прихильних для себе виборців, займає більш примирливе становище. Копенгагська ліберальна газета „Політікен" навела слова Ляреа Еміля Йогансена, представника Ґренляндії у данському парляменті, який сказав: „Ми домагаємося автономії в державній спільноті". До двох років Ґренляндії переберуть на себе повну відповідальність у всіх своїх внутрішніх суспільних справах. Однаке, молоді ґренляндці кажуть, що це замало.

Дуже важне заходить питання, хто буде користуватися природними багатствами Ґренляндії, головно прибережною оливою, але також ураном, залізом і вугіллям? В 1975 році Національна Рада Ґренляндії, членами якої є самі ґренляндці, ухвалила, що вона має контролювати ті всі природні багатства. Одначе минулого жовтня півданська комісія для автономії ухвалила інакше. Який буде вислід того всього, все ще не знати. Тим часом „Політекен" помістила статтю професора Еґерта Петерсена, суспільного науковця і прихильника автономії, в якій заявляє, що в Ґренляндії „можете подибати дуже багато насильства, кримінального злочинства, алькоголізму, венеричних недуг, психічних страждань і втрати ідентичности. Коротко сказавши, проблема ця виглядає ось так: з новітньою технологією й освітою ми, південні данці, створили з Ґренляндії суспільство без коріння."

Знаємо з гіркого досвіду, що два перші покоління наших перших поселенців не те що себе не ідентифікували, як українська етнічна група, але майже поголовно перейшли до різних чужих церков та організацій, і там залишились назавжди із своїми дітьми. Тепер стан майже той самий, лише ще не такий загальний, але вигляди на краще нема, а напевно тому, що справу шкільництва не розв'язано позитивно і не розв'язано на час.

Вже чверть століття „воюємо", щоби нас, громадян-українців, не ототожнювали із росіянами, а таки не багато кращий, як був; і тому мусимо знайти спосіб, щоби „примусити" про-російсько, а тепер просовєтсько-совєтсько наставлене американське громадянство, — а дійсно велика частина їх є така, — щоби нас називали так, як ми себе називаємо; як рівно...

(Закінчення на стор. 3-ій)

Богдан Адамівський

РІЗДВЯНІ СПОГАДИ

Різдво! Чарівне слово! Скільки скриває в собі надій, переживань, радости і приємностей для учнів нижчих кляс гімназії в Бережанах, та ще й три тижні святочних вакацій. Гімназія утраквістична, тобто двомовна — святкує одні й другі свята на втіху учням. Сьогодні останній передвакаційний день науки. Є відомість — не будуть тримати нас до першої години опівдні, відпустять вже у одинадцять годині, щоби львівський полудневий потяг зміг забрати всіх підгачан із сіл Потутор, Рибник, Саранчук, Котова, Мечишова і Жовнівки. Є ще нічний потяг, але ця пора не для учнів.

Остання година — українська мова. Прийшов проф. Антін Крушельницький, високий худощавий з буйною чуприною і чорною бородою,трохи похилий — подобав статурою на Дон Кіхота. На його годині учні сиділи тихенько, мов причаровані кожнорazово чудовою лекцією української мови і літератури. Сьогодні — міркують учні він напевно не буде перепитувати, а почне годину від свого викладу і заласть лекцію з хрестоматії, а може скаже написати домашню вправу.

Так і сталося. Дзвінок — молитва і учні вибігли-вилетіли з брами гімназії, гейби рій бджіл з вулика, нашвидку прощаючись, біглі кожний у свій бік.

Почались вакації. Бережани — це мала Швайцарія, вс ди горби, ліси,ріка Золота Липа і великий став: довгий — 7 кілометрів, широкий — 3 кілометри — прикраса міста. Є куди побігати на лижвах чи санчатах. Ранком другого дня з усіх кінців міста збіглися учні з лижвами на став, під грубезний, більш півметра, снігу обмаль — отож буде файна со ганка.

З Адамівки бігли два учні, один з них каже: „Слухай, вступім до Міська у робітню повозок, він там терміноє, хай потягне пильником по лижвах кілька разів, бо мої дуже притупилися". Міську їм не відмовив, але каже: „Виходіть скоро, бо зараз прийде майстер, старий Павлюк, як дізнається, то потягне і вас і мене, але ременем". Вмить обидва щезли, півнавши в сторону ставу.

Прибігли, — учнів тьматьменна, прийшли й дівчата-підлітки є теж семінаристки. Деякі старші гімназисти будуть певно пописуватись їздою і фігуровими кунштиками перед ними. Каже один: „Дивись, Маріян має „галіфаксн"(закручені спереду лижви — останній крик моди). Його колега на те: „Гм — невелика штука, Манько однак, тато — радник суду має з чого. Минулого року дістав санки „боби" прямо зі Швайцарії, але, знаєш, Манько не є свиня, мене й других возив тими „бобами", а навіть позичав. Дивись, як біля нього і тих галіфаксів крутяться дівчата. О! вже підійшла до нього Стефка — та не пустить його до вечора, знає, що в нього повні кишені цукерків, чоколяди, а дівчата люблять солодощі!" Манько хоч-не-хоч пустився зі Стефкою по льоду „голендра". Так! Бережанський став — не дар Божий для учнів, та й для інших, як це гарно віршує Богдан Лепкий в поемі „Бережани Р. Б. 1887-го".

„В Бережанах гарний став,
Ще до того вище міста,
Хоч пускай там пароплав,
Гребля метрів тисяч
двіста.

С поливати куди,
І скупатись і обмиться,
А як хочеш, від біди
Можеш навіть і
втопитись.

Літом, а зимою знов
Совганка там „перша
кляса",
Паничі, панни, любов
Голендрує в вихилясах.

Не один на тім леду
Розпалився, залюбився
І не лижвах на біду
До престола докотився.

А чому? Бо не вважав,
Як шамбеляв на годині
Нам не раз не два казав:
„Мудрим треба бути
нині"!...

Декотрі панове-професори на своїх годинах дещо інакше задивлялися на цю совганку, ніж учні, і не раз дорікали слабшим учням: „То до Лапшина по леду вміли гонити, як варіят цілу милю, але оптативус аористі, то ні, — газдох пес, що?"

Проминають святочні вакації день за днем — раз санки, раз лижви. Боже! Щось той час скоро злітає, а тут таки досить матеріялу позадавали панове професори. Через кілька днів — наші свята, тоді вчитись не буде можна. Рад-не-рад, сідає учень за книжку та витовкує всі аористи, циркумфлекси і всякую староґрецьку біду і самотуху, — пише математику й інші домашні вправи — словом: набирає всілякої мудрости.

Завтра святий Вечір. В хаті вбирають, а бідного студента гонять з кута в кут, і де б він не присів - всюди заважає, ще і їсти не дають, мовляв, піст. Все пісне, якісь голубці з каші без шкварків, печена картопля з сілью, солений оселедець — ось і вся їжа. Бідаха гімназист щойно прийшов зі ставу, повних шість годин вганяв по льоду, голодний, як вовк, а тут... картопля зі сілью! Ну міркує покривджений, хай мені прийдуть свята, тоді відіб'юсь, ще й з процентом. Все ж таки, які вони солодкі дні!

Свят Вечір! Кому не заб'ється живіше серце, кому не проясніять очі і не появиться усмішка, як в дитячих роках. Незабутні дні... Незабутні хвилини дитячого щастя, захоплення і безтурботної радости!

Свята Вечеря — тато проводить молитву, мати частує просфорою з медом, усі складають собі взаємно побажання. Дванадцять страв — трохи воно пісне, а всеж — дванадцять — можна, як не зовсім вдоволити, то хоча придурити молодий і здоровий шлунок. Традиційно всі колядують: „Бог предвічний", потім ще й інших колядок. Під вікнами — колядники зі звіздою, що крутиться і світить різними кольорами, аж ось прийшли з „козою". Зайняли всю кухню — є тут цар Ірод з посторонком на шиї, кінець якого тримає „Смерть" з косою, є тріс Царі, жид і коза. Було раз таке, що, не мавши під рукою правдивої кози, вбрали в кожух вовною назверх звичайного пса, так штудерно, що годі було розпізнати - коза, чи не коза,тільки хвіст видавався що довгий.

Під час представлення, коли драматично виносять Іродові присуд смерти — десь з кімнати забрів до кухні домашній кіт і став обнюхувати з недовір'ям цю „козу". Втім коза як скочить до кота, як гавкне псом — кіт на стіл, звідси на шафу — лишень тарілки посипались на долівку... стукіт крик, „коза" добивається до кота —постало замішання, що настрашило і наших акторів з „козою", і вони чимдуж втекли, забувши й про коляду.

Коли вже сяк-так заспокоїлось, хтось зі старших ґейби почув голос дзвінка з кімнати, що весь день була замкнена для тих, найменших. Усі старші зробили поважну міну і оголосили: „Дзвінок!Дзвінок, певно ангел приніс ялинку" і всі кинулись з малими до дверей, що напричуд були широко розперті і зовсім незамкнені. Є, є! — закричали ті найменші на вид освітленої ялинки та й ще з дарунками під нею. Радості не було кінця. Опісля всі разом біля ялинки заколядували. А під ялинкою мініятюрна Мати Божа, св. Йосиф, в яслах малий Ісус, довкола ясел — вівці, корови, малий віслюк, біля них пастирі — всі вони прибули привітати та віддати поклін Новонародженому. А під звіздою на ялинці світився напис: Христос Раждається!

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в НЮАРКУ, Н. Дж.

відбуде свої

НАРАДИ

в п'ятницю, 14 січня 1977 року

о год. 7-ій веч.

в залі Українського Дому

в ІРВІНҐТОНІ, Н. Дж.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1) Обговорення організаційної кампанії на 1977 рік.
2) Стейтовий День УНСоюзу, та інші справи.

Участь Членів Управи обов'язкова.

Д-р Леонард Луценко, секр. Юліян Баранюк, гол.
Володимир Боярський, касир

На шляху до мети:

Жертводавці на Фундацію Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ)

По 1,000 дол. — інж. Б. Михайлович, д-р М. З. Снігурович-Мек Качен;
по 500 дол. — Йосиф Пастушек, Марія Червоняк у світлу пам'ять дорогого мужа Павла;
300 дол. — Уляна і Володимир Дячуки у світлу пам'ять Надії Онишкевич;
по 250 дол. — Володимир Фриз у світлу пам'ять родичів Якима й Анни; Анастазія Цьвях у світлу пам'ятг незабутнього внука Романа Лоґуша;
по 100 дол. — Лев Височанський замість вінка на могилу родичів бл. п. Григорія й Марії; Слава і д-р Ірена Гребеняк у світлу пам'ять Івана й Романа Гребеняків; Мирон Ґулій у світлу пам'ять друга Андрія Стеґнія; Осип Кладко в світлу пам'ять Впреп. о. проф. д-ра Василя Лаби; Андрій Маринюк у світлу пам'ять д-ра Д. Ткачука; Ольга Гута-Міхаляк у світлу пам'ять дорогої мами Анни Гути; Михайлина Пилипець в пам'ять сина Романа Павловича; Текля Сарахман у світлу пам'ять мужа Теодора Сарахмана; Степан і Павліна Тимків у світлу пам'ять Степанової матері, сестри й брата, як також Павлінинoї сестри, які передчасно померли в Казахстані, куди їх насильно вивіз ворог;
по 50 дол. — Валентина Ширай у світлу пам'ять тата Семена; Наталія Берент у світлу пам'ять сестри й її мужа покійних Хоменушків;
по 25 дол. — В'ячеслав А. Цетенко й Ганна та Стефан Максим'як у світлу пам'ять Пелагії Місіріс-Дзядів;
по 20 дол. — Володимир Михайлів у світлу пам'ять Христини Мриц в першу річницю смерти; Софія Климкович у світлу пам'ять Впреп. о. Павла Чехута.

Д-р Теодозій і Ірена Сеньківські з нагоди 50-ої річниці промоції д-ра Теодозія на доктора медицини в Ґрацу 15 січня 1927 року — 200 дол.;

Микола й Марія Савицькі замість святочних карток — 50 дол.

Пожертви й аплікації дорівнального фонду (працедавець подвоїть пожертву) переслали: Василь Ковалисько — 400 дол.; Остап Балабан — 200; Анна і Ярослав Кравчук — 150; Роман Соболь — 150; Маркіян Й. Стасюк — 100; Микола Нинадкевич — 50; Василь Хоман — 20 дол.

Щиро вдячна всім Жертводавцям —

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

UKRAINIAN STUDIES FUND, INC.
Harvard University
1581-83 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138

Це оголошення оплачують:
докторант Роман Процик і д-р Адріян Сливоцький.

Готується „Словник" українських говорів Закарпатської области

Київський журнал „Київ" інформує, що Ужгородський університет готує видання „Словника українських говорів Закарпатської области", автором якого є мовознавець і викладач Ужгородського університету Михайло Грицак. Мати М. Грицака, карпатська верховинка, хоча й неписьменна, володіла багатою, барвистою мовою і знала безліч пісень, леґенд і приказок. Бувши ще школярем, М. Грицак мріяв про те, щоб скласти „Словник матері". Ставши учителем, а згодом науковцем, він почав збирати матеріяли до словника. Записи пороблено в 400 заселених пунктах. У словнику зібрано матеріял цікавий не тільки для лінґвістів, а й для істориків та етнографів.

83-ій Відділ СУА в Ню Йорку

сердечно запрошує Вас і Ваших Діточок на

ЯЛИНКУ

в неділю, 16 січня 1977 р. о год. 2:30 по пол.

Заля школи св. Юра

215 Схід 6-та вул. в Ню Йорку

В програмі — різдвяна сценка
Валентини Юрченко „ДОБРА ЯЛИНКА"

ГРИ — ЗАБАВИ — НЕСПОДІВАНКИ

Музика оркестри „Червона Калина"
Буфет в заряді ВП. ПАНЬ

Вступ: діти і молодь 1:00 дол., дорослі 2:00 дол.
Побажаний вишиваний одяг для дітей.

Прилюдна подяка!

...Я упав, і Ти підніс мене Господи;..
(Псал.)

Щиро дякую Всемогучому Богові за терпіння і видужання!

Всч. о. Христофорові, ЧСВВ з Ню Йорку, за багаторазові відвідини й за духову поміч!

Родині, Приятелям, Знайомим і всім тим, що усно, по-телефоні та листовно висловили побажання видужання й жертвували свої молитви за моє видужання — висловлюю мою ЩИРУ ПОДЯКУ!

МИКОЛА СИДОР ЧАРТОРИЙСЬКИЙ,
Ваш довжник у молитвах

ОБРАЗОТВОРЧА ВИСТАВА УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ

З НАГОДИ 200-ЛІТТЯ АМЕРИКИ

20 відомих українсько-американських мистців метрополітальної округи виставить свої твори з ділянки

МАЛЯРСТВА і СКУЛЬПТУРИ

в МУЗЕЮ в НЮАРКУ

49 Washington Street, Newark, N.J. —

в часі від 15 січня до 13 лютого 1977 р.

- Відкриття Виставки — субота, 15-го січня, від год. 2-4 по пол.
- 6-го лютого, год. 3-тя по пол. доповідь: „Українські мельодії в американській музиці" — Р. Савицький.
- Фортепіянове сольо — Таїса Богданська.
- Музей відкритий від понеділка до п'ятниці 12-5 по пол., в неділі 1-5 по пол.

Вистава та імпреза відбудеться заходами
28-го ВІДДІЛУ СУА в Нюарку, Н. Дж.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ — ВІДДІЛ ПАССЕЙК-БЕРҐЕН

повідомляє Громаду, що

в неділю, 6-го лютого 1977 р.

о год. 4-ій по пол.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ

в Українській Централі

240 Hope Avenue, Passaic, N.J.

УПРАВА ВІДДІЛУ

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Для вшанування пам'яти Брата, Вуйка та Діда

Еміля Дяковича

складено 1,000 дол.
на Український Науковий Інститут
Гарвадського Університету.

Родина ЛУКАЧІВ

Замість квітів на могилу мого Сестрінка

д-ра Леоніда Романовського

зложила 20.00 долярів
на „Церкву в Потребі"

А. СЕНЮТА

РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ КОЛЯДОК І ЩЕДРІВОК В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. (А.Д.) — Українська Православна Парафія св. Тройці в Ірвінґтоні, влаштовує в неділю 16-го січня 1977-го року о годині 12-ій дня в церкві при 836 Лайнс Авеню, Ірвінґтон, Н. Джерзі, Традиційний Різдвяний Концерт Колядок і Щедрівок. Вступне слово виголосить о. д-р Ю. Шумовський, а церковний хор ім. Д. Бортнянського під орудою інж. Дмитра Олійника виконає 13 коляд і щедрівок. Після концерту в церковній залі відбудеться спільний святочний обід — Різдвяна Зустріч.

УККА — ШКІЛЬНИЦТВО...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кож шанували нашу назву. Не легка це справа, але її вдається зробити. Виключно від якости нашого шкільництва вповні залежить не тільки чисельність, а особливо еліта нашого суспільства на майбутнє. Не уявляю, які вигляди мають на дальше існування наші Церкви, УНС та інші ще існуючі організації без такої установи, як власна Рідна Школа.

Майже всі ми здаємо собі справу із серйозности ситуації і на цю тему багато написано статтей з різними порадами й заувагами, але ще донині суспільство не вилонило із себе групу людей, щоби взялись так серйозно до праці, як серйозна сама справа; чи може в нас аж так погано, що у нас нема відповідних людей до цього діла. Не вірю. Одне загальне недотягнення всіх наших організацій (з малим вийнятком в жіночих організаціях), що ми чи неспроможні чи нездібні створити середовище з такою атмосферою, щоби кожний після своїх вартостей і здібностей міг, мав охоту й внутрішне (духове) задоволення в ньому працювати й відчувати потребу з людьми зустрічатись. Дуже часто взаємно собі недовіряємо, все в „чомусь" того, що з нами не однозгідний, піддозріваємо, а що найпоганіше, себе взаємно не шануємо, не поважаємо, а в організованому і здоровому суспільстві мусіло б бути інакше.

З такими неґативними вартостями кожна, не лише громада чи нарід, але і родина не видає великих людей: а коли і появиться та „велика людина", то наше суспільне оточення не тільки що не дає достатнього підложжя до її росту й розвитку, але дуже часто її „задушує", і тому аж так багато „втікає" від нас до чужих. На явище, яке в нас часто окреслюємо асиміляційним процесом — на те, що наші діти через мішані подружжя та інші чинники, спричинені оточенням, залишають нашу громаду, а подеколи і родину назавжди, складається 2 головні причини. В нас відчувається брак того первня, або він заслабий, що казав би нам боротися за продовження існування української людини. Це явище напевно відоме молодим учителям-психологам і вони краще знають, як можна знайти на цей денаціоналізуючий процес засіб. І тут не повинно бути місця, як є тепер, на взаємні обвинувачування і шукання вини серед наших існуючих ворогів і уявних „воріженків", бо не від них це залежить. Натомість, це неухильний обов'язок батьків, а радше цілої родини, взятися за діло: більше присвятити часу, уваги, зрозуміння й мудрої любови власним дітям і внукам, робити це інакше, як було дотепер роблено; отже не лише дітей „підганяти" до роботи, але разом з ними вчитись і власним прикладом-працею навчити любови і конечности працювати в напрямку збереження нашої, — що так скажемо, — етнічности.

Кожний учитель, а спеціяльно український, вкладає час, енерґію, знання, любов, ну й часто-густо власні гроші, з вірою, що даний учень все це використає, тобто скапіталізує для власної і, хоча б частинно громадської користи. Це подібне до звичайно-життєвого явища, коли, вкладаючи власні гроші в банк, одержуємо за певний час відповідну дивіденду. Зачасто спостерігається неґативне наставлення не лише учня, але й батьків до школи й учителя, що у висліді зменшує видайність учителя, а подеколи примушує його залишити школу і припинити учительську працю.

Сказане — це не намагання повчати або робити враження всезнайка, який на все має свою розв'язку. Це моє власне розуміння ситуації і спосіб її розв'язки, яким хочу поділитись з громадою. Зі своєї сторони я готовий включитись у новий рух шкільництва, що відповідав би вимогам часу, приділяючи йому по моїй спроможності час, енерґію, знання, ну і в потребі гроші.

А тепер, слово й діло за цілим суспільством, а особливо за учителями, зокрема в таких скупченнях нашого поселення, як Чікаґо, Клівленд, Ню Йорк, Філядельфія та інші.

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. поручника 1-ої Української Дивізії УНА

РОМАНА БАЧИНСЬКОГО

будуть відправлені

Заупокійні Служби Божі

в церквах:

СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НОРТГЕМПТОН, Па., — 15-го СІЧНЯ 1977 р. о год. 8-ій рано;
СВ. ЙОСАФАТА в БЕТЛЕГЕМ, Па., 15-го СІЧНЯ 1977 р. о год. 8-ій рано;
СВ. ПОКРОВИ в МЕКАДУ, Па., 16-го СІЧНЯ 1977 р. о год. 10-ій рано.

Просимо Друзів і Знайомих згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина ІРЕНА і РОДИНА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 2-го грудня 1976 р., відійшов від нас у Вічність на 69-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ і БРАТ

бл. п.

Д-р ЛЕОНІД РОМАНОВСЬКИЙ

Цією дорогою висловлюємо нашу щиру подяку Високопреподобним Отцям: Ришардові Данелякові в Дейтоні, о. прелатові Петрові Леськову і о. Канцлерові Василеві Білинському з катедри св. о. Миколая в Чікаґо, за відправи похоронних Богослужень.

Сердечно дякуємо д-рові Константинові і дружині Переймам з Трой, д-рові Професорові і дружині І. Коханам з Оксфорду, д-рові Леонідові і дружині Мостовичам з Лексінґтону, д-рові Професорові Богданові Мельникові з Сінсінаті, інж. і дружині Любомирам Крушельницьким з Трой, Пані Олені Николаїшин з Дейтон, за зорганізування зворушливих прощальних молитов у мистецькому виконанні „Вічная Пам'ять" і „Ой Морозе, Морозенку".

Хорові „Славута" в Чікаґо за спів в часі відправи Панахиди.

Особливо і сердечно дякуємо д-рові Іванові Рудавському за його спів в часі прощального похоронного обряду на цвинтарі св. о. Миколая.

Наша особлива, щира та сердечна подяка Професорові Ю. Любенфельдові за його прощальне слово в Дейтоні, у якому він признав великі заслуги, які Покійний придбав для української культури й науки серед чужинців на терені Дейтону.

Наша особлива і сердечна подяка п. Станиславові Мілерові, що влегшував Покійному Його терпіння в часі тяжкої недуги.

Щиро та сердечно дякуємо Директорові Романові Мицикові — Товаришеві з Української Академічної Гімназії у Львові, за спомини про Покійного, якими поділився в часі Тризни, підчеркаючи гарний характер Покійного, прекрасний голос та незвичайну товарискість.

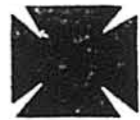
З глибини серця дякуємо Усім за вислови співчуття, численні Служби Божі, за квіти та пожертви на Гарвард, Пластові Видання і Сиротинець в Бразилії.

Усім Рідним, Приятелям, Знайомим та Усім, хто влегшував Покійному Його терпіння — висловлюємо нашу щиру подяку.

Тією дорогою складаємо теж подяку похоронному заведенню Петра Капи за совісне переведення всіх справ зв'язаних з похороном.

Хай Всевишній винагородить Вас усіх сторицею за Вашу хрихильність та віддання останньої прислуги Покійному.

ДАНУТА — дружина
ЕМІЛІЯ ПЛЕШКЕВИЧ — сестра з Родиною

Минув другий рік...

і в цю річницю клонимося з любов'ю і вдячністю перед пам'яттю

нашого Дорогого Тата

РЕД. ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО

і молимося, щоб в Новому Році Всевишній благословив Україну та всіх Тих у світі, що діють для її добра і волі.

Бо для України він жив,
За Україну він віддав своє життя.

ДРУЖИНА, СИН і ДОНЯ

В ПЕРШІ СУМНІ РОКОВИНИ СМЕРТИ

нашого БРАТА, ДЯДЬКА і ШУРИНА

ЗЕНОНА СТЕФАНОВА

що помер 11-го січня 1976 року, будуть відслужені

Заупокійні Святі Літургії

в церквах:

СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, в НЕДІЛЮ, 16-го СІЧНЯ 1977 року, о год. 10:30 ранку, СВ. ПОКРОВИ в ТОРОНТІ, СВ. ПОКРОВИ в МЮНХЕНІ і в ЕДМОНТОНІ. Про час цих Літургій буде проголошено в їхніх парохіях.

При цій нагоді складаємо подяку всім Тим, що взяли участь в похоронних відправах, дали пожертви на Служби Божі і добродійні цілі, прислали листи співчуття та квіти. Зокрема дякуємо Представникові НТШ та Комбатантським організаціям за участь в Панахиді і похороні з прапорами, які своїми прощальними словами гідно відпровадили Побратима Зброї у Вічність.

Замість квітів на могилу на наші руки склали: родина Стефанових в Канаді, на „Церкву в Потребі" 50,00 дол. На „Енциклопедію Українознавства": Е. Задорович — 20 дол., О. і Т. Царі — 15 дол., І. Федека — 15 дол. На Українських Інвалідів, родина Савицьких в Мюнхені — 50 дол.

Сестра НАТАЛІЯ ЧАПЛЕНКО з Чоловіком і Дочками

Субота, 22-го січня 1977 року
St. Josaphat Ukrainian High School
5720 State Rd., Parma, Ohio

Квитки: в укр. крамницях, кредитівках та членів Комітету.

УЗО — УККА — запрошує все Громадянство ВІДЗНАЧИТИ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ ДЕРЖАВНОСТИ

Бенкет — 7:30 веч.

В програмі:

- Святочне слово.
- Апель комбатантських і молодечих організацій.
- Виступ місцевих мистецьких ансамблів.

Баль — 9:30 веч.

Оркестра СТРОЦЬКОГО з Ню Йорку

„ЯЛИНКА" ДЛЯ ДІТЕЙ

Р.здвяний сезон — ніби створений для дітей. Спомини з Різдва в дитячому віці — залишаються найкращими на ціле життя. Свят - Вечір, колядування, прикрашена ялинка, родинна атмосфера — це переживання, яких ніколи не забувається.

Від багатьох років дітвора в Ню Йорку й околиці має нагоду додати до своїх різдвяних переживань ще одне — „Ялинку", яку влаштовує кожнорічно 83-ий Відділ СУА. Ця „Ялинка" у великій мірі заповнює брак нашого українського театру для дітей, бо головною точкою програми в ній завжди є відповідна сценка - казка.

Ось цього року ставитимуть сценку Валентини Юрченко „Добра ялинка". На сцені — зима в лісі. Дуб, берізка і зелена ялинка. Гордий дуб зневажливо дивиться на молоденьку ялинку-сирітку, ще й наговорює на неї берізці. Ялинці сумно, вона самітна. Та ось задержалися в ліску перелітні пташки. Ні дуб, ні берізка не дозволили їм відпочивати на своїх гілках. А на зелених гілках ялинки вони знаходять тепло й відпочинок. Відлітаючи, не могли надякуватись її доброті. А ось прибіг зайчик і прохає притулку для зайчихи і 12 зайченят. Вони змерзлі й голодні. І знову ялинка зігріла їх своїм гіллям, а під її густими вітями знайшли навіть травичку, щоб поживитись.

І ось Різдвяна ніч. З неба сходять янголи. Вони вирішують, що між деревами лісу ялинка зробила найбільш добра і тому її прикрашують зірками. А вранці приходять діти і пізнають відразу, що вбрана зірками ялинка, це ця, про яку і пташки співають і зайці розповідають. Тому — збираються біля неї і колядують... Після вистави — гри і різні несподіванки.

Щиро радимо й запрошуємо батьків прийти зі своїми дітьми. „Ялинка" відбудеться в неділю, 16-го січня ц. р. в залі школи св. Юра в Ню Йорку о год. 2:30 по пол.

О. Ю.

Іванна Савицька

„НА ВСЕНОЧНЕ"

Вже третій рік Вілліям голоситься на пошту сортувати святочні листи. Вони ті листи, білими мевами злітаються тут із всіх усюдів, і знову ж чимдуж розлітаються з теплими добрими совами. Людям радість — поштовій обслузі робота.

Ідуть свята, і Вілліям, як кожного року, іде на Різдво до церкви святого Патрика. Там, в найбагатшій дільниці Ню Йорку, так велично і святково. Грають могутньо органи, безліч горіючих лямп, багатство і пишнота, як в жадній церкві.

Колись дуже давно в його дитинстві було інакше. Тоді ще жила бабуня і він святкував із бабунею її Різдво. Та це вже забулося, з літами відгомоніло наче.

Вілліям втомився сортуванням листів і сів у куточку відпочити. У нього в руках чиясь різдвяна картка - відкритка з малюнком Різдва давно забутих літ.

Святочний стіл і жінка в свиті (наче його бабуня), і біла скатерть, трійця, ікона і колач, — і Вілліям пішов думками в далеке, бідне дитинство. Воно вже затерлося в пам'яті, приблідло наче, та ось, різдвяна картка, мов пташка в відомій колядці, принесла на крилах спогад, що ліг насподі душі ще не зотлілим вогнем. Вілліям нагло рішає, він піде на Всеночне до церкви своєї бабуні.

І ось вона, та церковця: стоїть, старенька, на долині міста Ню Йорку, і він, уночі, вхопившись бабуниної руки, іде по камінних сходах.

Сипле зірчастий сніг і сходи білі і м'які, неначе в казці.

— А ти, Василю, каже бабуня, не вертись у лавці, не роздивляйся по людях і не засни, та тримай в кулаці тих п'ять центів, що маєш дати „на Боже". Тримай цупко, аби не котилися по підлозі, як минулого року...

Василь з бабунею сідає у першу лавку, а тут, перед ним близенько, лежить у яслах Дитятко; лежить усміхнене і гейби мовить: „Це гарно, Васильку, що ти прийшов, проходь до мене частіше".

Вертеп убогий і скрізь довкола біднота, так, як колись у Вифлеємі, так, як було давно. І пахне сіно і свічки, і церква сповнена кадилом, і колядами сповнена ущерть.

Вілліям ступає по сходах слідами свого дитинства.

Падають зорі з небес і стеляться килимом м'яко в Різдвяну ніч.

А в церкві, на долині міста, запах свічок, старини і кадила, так, як у Вифлеємі так, як було давно...

— „Це гарно, Вілліяме, що ти прийшов, — приходь до мене частіше.

„Ісусе милий, ми не багаті, золота в дарі не можемо дати..." — співає церковний хор

Біля самого вертепу стоїть на колінах постать, завинена по-лемківськи в хустку, і молиться щиро, як колись...

В серці ворушиться тепло, топиться байдужість років і Вілліям вірить, вірить свято, що це вона, бабуня, привела його сьогодні на Всеночне.

УККА РОЗГОРТАЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ливо, американська закордонна політика супроти СССР буде піддана критичному розглядові. І хоч в ділянці закордонної політики Америки немає надій на більші зміни, то все ж таки у двох телеграмах до УККА новообраний презедент ЗСА Джіммі Картер, заявив, що у своїх переговорах із СССР він настоюватиме на пошані людських прав та більшої свободи для українців і інших народів в СССР.

Тому то праця Українського Конґресового Комітету Америки, праця нас всіх, що бажають визволення українського поневоленого народу, не може звільнювати свого темпа, а, навпаки, збільшувати його.

Рівночасно повідомляємо, що відзначення Річниці Української Державности відбудеться у Вашінґтоні в Американському Конґресі з відповідною програмою в залях Палати Репрезентантів Докладний час і місце будуть своєчасно проголошені.

Для більшого звеличання цієї Річниці закликаємо Відділи УККА до наступного:

— Подбати, щоб представники відбули зустріч із своїми сенаторами і конгресменами та заохотили їх взяти участь у відзначенні Дня Української Незалежности в в Конґресі ЗСА, на яке вони будуть спеціяльно запрошені Президентом УККА, та щоби вони виголосили відповідні заяви..."

— Подбайте, щоб американська преса, як теж телевізійні й радіові станції на місцях були своєчасно повідомлені про святкування Річниці 22-го січня в дотичних громадах.

— Традиційно постараймося, щоби побіч американського зоряного прапора був виставлений український національний прапор на Капітолах Стеётів і на ратушах міст...

Крім акції серед українських громад, Канцелярія УККА під проводом адміністраційного директора мгра Івана Базарка вже приготовила та в найближчих днях висилає відповідні інформації та повідомлення про Січневі Роковини та їх відзначування в Конґресі ЗСА і в громадах на 2,180 адрес американських радіо- і телевізійних станцій та американських щоденників і тижневиків.

Згідно з одержаними досі інформаціями, акція для відзначення Дня Української Незалежности в багатьох громадах вже почалася та успішно продовжується. В поодиноких місцевостях посадники міст вже проголосили, або заповіли проголошення Дня Української Незалежности 22-го січня в найближчих днях, доручаючи виставлення українського національного прапора, поруч американського, на ратушах міст.

До найбільш врочистого відзначення цих Роковин приготовляються й самі українські громади. Численні українські підприємства в тому дні будуть закриті із виставленим на видному місці повідомленням про українське національне свято. Ряд парафіяльних шкіл вже повідомили батьків, щоб в тому дні (субота, 22-го січня) взяли участь разом зі своїми дітьми в спеціяльних Богослуженнях на інтенцію українського народу. В багатьох громадах відбудуться з цієї нагоди врочисті академії, концерти та подібні імпрези.

РОЗКОПИ КУРГАНІВ ВІДКРИВАЮТЬ ТАЄМНИЦІ СТОРІЧ

Київська „Радянська Україна" інформує, що протягом кількох років Запорізька і Верхньотарасівська експедиції Інституту археології АН УССР розкопують кургани, де відкрито різні знахідки — предмети побуту, зброю, прикраси, датовані — II тисячоліттям до нашої ери. Понад дві тисячі таких експонатів кращих колекцій скитських речей сьогодні знаходяться на виставці в Художньому музеї: золоті жіночі прикраси, золота жіноча голівка, срібна з позолотою чаша, де зображені вожді скитських племен та ін.

Український Літературно Мистецький Клюб

136 2nd Avenue

Ню Йорк. — З Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що тут в приміщеннях цього Клюбу у п'ятницю, 14-го січня ц. р. о год. 7:30 вечора доповідатимуть: інж. Богдан Мак — „Командир-УПА-Захід", і мистець Михайло Черешньовський — „Мої спомини з УПА".

ОСАДЧОГО І ШУМУКА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Василь Федоренко, Юрій Шухевич, У. Труфанов.

В. Федоренко, уродженець Чернігівщини, перший раз відсидів 6 і 1/2 року за статтею 58-8 КК РСФСР і вийшов на волю в липні 1966 року. В 1975 році його знову заарештували і в березні того ж року засудили в Ужгороді за статтями 56, 62 КК УРСР і 70 КК РСФСР. Йому присудили 15 років, в тому 5 років тюрми „особливого режиму". На Заході Федоренко відомий зі свого виступу на власному суді 21 березня 1975 року, текст якого поширюється на Україні у самвидаві та який був опублікований за кордоном нашою пресовою службою.

В серпні 1976 року Владимірська тюрма одержала нового начальника підполковника Угодіна. Одним з його перших кроків було загострення в'язничного режиму і зокрема обмеження одержувати книжки та іншу літературу. Інтерпретуючи на свій спосіб наказ ч. 20, точніше його параграфи 65 і 69 (які, до речі, суперечать собі), Угодін заборонив вибирати книжки з особистих складів, себто вимінювати тих п'ять книжок, які кожен в'язень може мати при собі. Це викликало гостре обурення серед в'язнів. Як протест проти цього насильства, 23 вересня 1976 року Зорян Попадюк і Габрієль Суперфін проголосили голодівку. Їм зокрема заборонили видавати книжки, замовлені в книжковому магазині „Книга-поштою" та відмовили виміняти ті книжки, які вони вже мали на інші з особистого складу. 29 вересня до них прилучилися ще 9 в'язнів, а 30-го ще 5. 1 жовтня 1976 року прибув прокурор Сичугов і змінив розпорядження Угодіна. Голодуючі в'язні поставили такі вимоги: 1. Право на виміну книжок, які знаходяться на складі особистих речей; 2. Право висилати прочитані книжки додому; 3. Доставляти всі замовлення з магазинів „Книга-поштою", а не відсилати їх назад, як це робив Угодін. Усі ці вимоги адміністрація обіцяла виконати. В'язні припинили 1 жовтня голодівку.

Одначе незабаром після того адміністрація знову відмовила висилати замовлення до „Книга-поштою", а також замовляти журнали, кваліфіковані як „специфічні", мовляв, вони призначені для тих, що вчаться. У висліді, наприклад, Попадюкові і Сафронову не видали підручників англійської мови. Цю кампанію Угодіна в'язні назвали „забороною на самоосвіту".

В Нюарку посвячено пластовий прапор

Нюарк. — Члени 47-го Куреня УПЮнаків ім. Степана Бандери, при участі інших куренів Нюаркської станиці та представників пластових частин околичних міст і членів Крайово Пластової Старшини, відбули посвячення свого курінного прапору в неділю, 19-го грудня в шкільній залі парохії св. Івана Хрестителя в Нюарку. Чину посвячення довершив о. ігумен Михайло Кучм'як, Ч.Н.І., заінтоновуючи Многолітствіє виховникам та членам куреня.

Опісля приступили куми, складаючи свої побажання та дарунки Куреневі, між ними були пл. сен. Андрій Мицьо, голова Крайової Пластової Старшини, пл. сен. Ярослав Рак, від загону „Червоної Калини" та друзів курінного патрона Степана Бандери, який до своєї смерти був дійсним членом „Червоної Калини". Також присутніми були станичний Нюарку пл. сен. Володимир Свинтух, та члени станично старшини й Ради.

Гучними оплесками привітано молоду мисткиню, ст. пл. Мотрю Ходновську-Ракочу, яка саме виготовила проєкт на прапор. Після офіційної частини представлено коротку розривкову програму, в якій виступали: Михайло Стоцько із співом колядок при бандурі та старші гуртки 47-го Куреня у веселій точці „Оркестра".

П. Пупчик

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 14-го СІЧНЯ 1977 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відділ, о год. 7-ій веч. в залі УНДому в Ірвінґтоні. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стецків, гол., В. Шпирка, заст. гол., Леся Назарук, касир, Ю. Баранюк, фін. секр.

СУБОТА, 15-го СІЧНЯ 1977 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва св. о. Миколая 5 Відд., о год. 5-ій по пол. в церковній залі при 37-09 31-ша Авеню. На порядку: звіти та вибір нової управи Відділу. На Зборах будуть представники Головного Екзекутивного Комітету. Проситься чл. прибути. По зборах перекуска. — В. Левенець, предс., М. Хоманчук, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорн. Січ 14 Відд. о год. 6-ій веч. в приміщенні Чорн. Січі 690 Сенфорд Аве. Проситься чл. прибути на збори і вирівняти вкладки. В. Роговський, предс., З. Терлецький, кас., М. П. Отрок, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Т-ва ім. Д. Галичина 19-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в канцелярії д-ра Р. Олесницького, 75 Ст. Маркс Пл. (8-ма вул. і 1 Аве.). На порядку: звіти Управи, дискусія над звітами, плян праці на 1977 р., вибір нової управи, спільна перекуска. Проситься чл. прибути. — Р. Олесницький гол., Р. С. Голіят, секр.

НЕДІЛЯ, 16-го СІЧНЯ 1977 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Т-ва ім. Д. Вітовського 375 Відд. о год. 2-ій по пол. в домі Округи при 5004 Олд Йорк Рд. На порядку: відкриття, відчитання протоколу з попередніх зборів, вибір предсідника і секретаря, звіт уступаючої управи, дискусія, звіт К. Комісії і уділення абсолюторії, вибір нової управи на 1977 р., внески і запити, закриття. Проситься чл. прибути. В. Василюк, гол., І. Даньківський, кас., П. Тарнавський, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Пресв. Богородиці 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр.-Амер. Клюбі, 292 Гадсон Аве. На порядку: вибір нової управи на 1977 р. Проситься чл. прибути та вирівняти чл. вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

ЯНҐСТАВН, Огайо. Річні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 230 Відд. о год. 3 по пол. в відділовому приміщенні, 914 Френклін Аве. На порядку: звіт управи та вибір нової на 1977 р. Є багато інших справ до полагодження. Проситься чл. прибути. По зборах — перекуска. — М. Мартинишин, гол. Г. Курач, рек. секр., П. Ліщак, фін. секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2-ій по пол. у Вінярського. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. — Ів. Бурний, секр.

ПІТСБУРҐ, Па. Річні збори Б-ва св. Миколая 53 Відд. о год. 3-ій по пол. в приміщенні Самопомочі, на 2-му поверсі Українського Дому. 1113 Карсон вул. Проситься чл. прибути на збори. — В. Сачко, гол., Д. Головатий, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі, 292 Гадсон Аве. На порядку: вирівняння чл. вкладок, звіт управи і К. Комісії, уділення абсолюторії, вибір нової управи і К. Комісії на 1977 р. По зборах — перекуска. — К. Шевчук, гол., Т. Кубарич, фін. секр., С. Мартинюк, скарбник.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва ім. Т.

СУБОТА, 22-го СІЧНЯ 1977 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Річні збори Т-ва Укр. Січ 170-ий Відд. о год. 5 по пол. в УНДомі при Фліт вул. Проситься чл. прибути на збори. — Управа.

НЕДІЛЯ, 23-го СІЧНЯ 1977 р.

БРІДЖПОРТ, Па. Річні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 383 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Горож. Клюбі, 494 Форт вул. На порядку: звіти Управи, К. Комісії та вибір нової управи на 1977 р. — І. Андрусів, предс., Ю. Гуман, кас., Й. Хома, секр.

БОФФАЛО, Н. Й. Річні збори Братства св. Миколая — 127 Відд. о год. 12:45 по пол. в залі УКЦеркви св. Миколая при Філмор і Онейда вул. На порядку: звіти за минулий рік, дискусія і вибір нової управи на 1977 р. — Мгр А. Кобрин, гол., проф. О. Бережницький, заст., Марія Гаравус, секр., Софія Судин, гол. К. Комісії.

Шевченка 42 Відд. о год. 2 по пол. в УНДомі, 237 Говп Аве. На порядку: звіт управи і вибір нової на 1977 р. В зборах візьме участь обл. організатор В. Оріховський. По зборах буде спільна знімка до Альманаху „Свободи". По зборах — прийняття. — І. Влиха, предс., І. Хомко, заст. предс., П. Головачук, фін. секр., Н. Михайлишин, кас., В. Марущак, рек. секр.

БРІДЖПОРТ, Конн. Річні загальні збори Т-ва Укр. Січ 59 Відд. о год. 3 по пол. в УНДомі, 500 Галлет вул. На порядку: звіти К. Комісії, Управи та вибір нової на 1977 р. По зборах — прийняття. Проситься чл. прибути на збори. — Д. Стець, предс., В. Макійчик, кас., М. Галькевич, фін. секр., Т. Сливінський, рек. секр.

РОМЕ, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Михаїла 121 Відд. о год. 3:30 по пол. в приміщенні Укр. Ветеранського Клюбу, 208 Канал вул. На порядку: вибір нової управи на 1977 р. — Управа.